

världen & vi

EN TIDNING AV OCH FÖR ELEVER MED SVENSKA SOM ANDRASPRÅK, NR 2, 2021

NÄRA OCH
KÄRA

Vad vore vi utan varandra?

Människan är ett socialt djur. Vi behöver varandra, och vi behöver personer som står oss nära. För att klara oss igenom svåra tider. För att få hjälp med praktiska saker i vardagen. För att skratta och njuta av livet tillsammans.

Detta nummer av Världen&vi är fullt av känslosamma berättelser om viktiga personer – partners, barn, föräldrar, syskon, släktingar, vänner. Texterna handlar om kärleken till de nära och kära, och vad de betyder i livet. Men även om hur det kan kännas att vara långt från de man älskar. Hur tårar det kan vara att inte veta när man kan vara tillsammans igen.

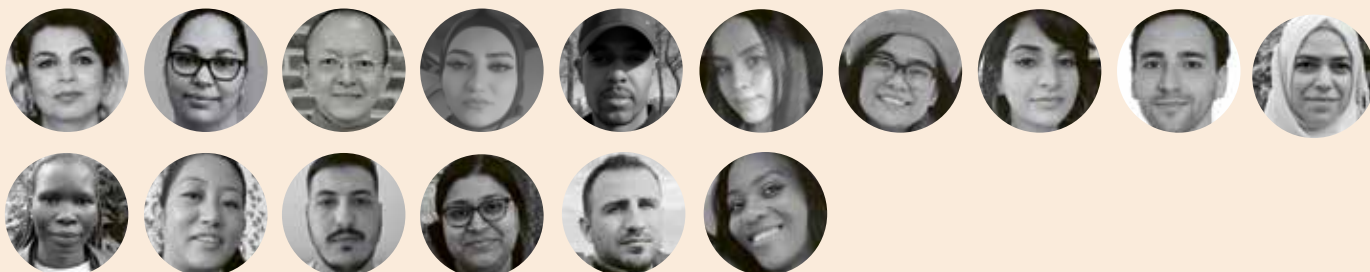
Även personer som man inte har en vardaglig relation till kan ha stor betydelse. Personer man möter på livets väg, som inspirerar och hjälpa en att göra viktiga val i livet. Kanske en lärare, politiker, artist.

Texterna handlar också om hur man kan hitta nya viktiga personer när man har flyttat till ett nytt sammanhang. Det tycker många är svårt. Läs några personers bästa tips om hur man hittar nya vänner!

Trevlig läsning!

FATIMA GRÖNBÄD

REDAKTIONEN Världen & Vi 2021

FATIMA GRÖNBÄD - CHEFREDAKTÖR
fatima.gronblad@abfvux.se

FREDRIK HARSTAD - REDAKTÖR
fredrik.harstad@abfvux.se

REDAKTION
POONEH JAMSHIDIRAAD
MARIA RODRIGUEZ
PHRA TARA NANTAPULSAB
FADYA ALSAADI
AMER EZAY
RABAB ZAINOUF

MARY JOY ATIENZA
IQRA ASLAM
GERARDO MORALES
FATIMA ALHAJ IBRAHIM
CONCY ABALOT
CHHIMI GURUNG
AHMET SELIMOVIC
NIDHI JAIN
MOHAMMAD AL ALLI
GEORGIA MBAH-MBOLE

Världen&vi görs av elever som studerar sfi eller svenska som andraspråk inom ABF Vux.

Läs mer och beställ tidningen:
varldenochvi.se

Vill du skriva eller fotografera för tidningen? Kontakta chefredaktör
fatima.gronblad@abfvux.se

ALICIA OCH MARCOS MEDINA
FOTO: MARCOS MEDINA

Som min mamma och bror

Min moster Alicia och min kusin Marcos är jätteviktiga för mig. Alicia är som min mamma och Marcos är som min bror.

Jag hade en biologisk mamma men hon var inte mamma för mig. Jag växte i stället upp med min moster. Hon har alltid behandlat mig som en dotter. Hon bytte blöjor på mig när jag var bebis och tog hand om mig när jag var sjuk. Min kusin Marcos blev som en riktig bror. Vi bodde tillsammans många år och vi lärde oss älska och ta hand om varandra som syskon. Jag förstod vad familj betyder med Alicia och Marcos.

Jag flyttade till Sverige för fem år sedan och bor med min man och min dotter här. Resten av familjen bor på Kanarieöarna. Jag brukar prata med min moster via videosamtal varje dag. Jag gillar att prata med henne. Hon ger mig tips för att jag kan bli bättre och gladare i mitt liv.

För sex år sedan fick min kusin Marcos cancer. Det var svår information för hela familjen. Men han lärde mig att man inte ska tappa sitt positiva tänkande, även om man är i en jobbig situation.

Jag har lärt mig mycket av min moster, hon är en stark mamma. Min moster och kusin kämpade mot cancer i tre år men kunde inte vinna mot den. Det var en mycket stor smärta för mig att förlora min bror. Jag saknar när vi spelade basket tillsammans, när vi gick på bio och gjorde efterrätter som tårta eller kokosbollar. Jag kommer alltid att älska dig min hjälte.

Det är viktigt att älska de människor som älskar oss, för på ett ögonblick kan livet förändras.

MARIA RODRIGUEZ, ODINSSKOLAN

NYA ORD

CANCER

En farlig sjukdom som gör att cellerna i kroppen växer för mycket.

HJÄLTE

En modig person, eller någon som inte klagar fast det är jobbigt.

LYSSNA!

MARIAS TEXT

En person jag älskar

Jag älskar min bror

Min bror heter Kassem, han bor i Kiruna. Jag och min bror träffades på semestern. Han kom till Jönköping. Vi åkte och fiskade tillsammans och spelade fotboll.

Jag älskar min bror för han är snäll.

KHALED RAWAJ, JÖNKÖPING

Aber och jag hjälper varandra

Min fru heter Aber. Vi bor tillsammans och har två barn. Vi hjälper varandra med allt vi behöver. Jag gillar henne väldigt mycket

AHMED HABBAB, JÖNKÖPING

Rickard bryr sig om mig

Min man heter Rickard. Han föddes i Huskvarna nära Jönköping. Han är alltid snäll och bryr sig om mig. Vi reser, lagar mat, tittar på tv och handlar tillsammans. Jag älskar honom, han är rolig.

JIRAPAN ROOS, JÖNKÖPING

LYSSNA!

Vi delar drömmar

Min fru heter Mirna. Vi bor i Göteborg med våra barn. Vi studerar sfi och tränar svenska tillsammans.

Jag älskar henne för att hon är min vän också. Vi har många minnen och många drömmar för framtiden. Hon är den bästa mamman. Jag älskar min familj.

CAMAL SALAMI, ODINSSKOLAN

Mamma är min första lärare

Min mamma är en fantastisk person. Hon bryr sig om mig och skyddar mig från alla problem. Hon kommer alltid att bry sig om min hälsa och vad jag äter. Hennes kärlek till mig är ovillkorlig och hon offrar alla sina behov och önsningar för mig.

Hon är som min första lärare, som lärde mig att tala. Jag älskar min mamma.

SELAMAWIT WOLDHAYAMANOT, ODINSSKOLAN

Min älskade dotter

Jag har en dotter som heter Selin. Hon är tre år och går i förskolan. Hon gillar att dansa och lyssna på musik och att leka med pappa och mamma. Jag älskar min dotter mycket.

JALAL BAYZIDI, ODINSSKOLAN

NYA ORD

SANN
Verklig eller äkta.

SÄLLSYNT
Som det inte finns
många av.

OPÅLITLIG
Som man inte kan
lita på.

ERSÄTTA
Komma istället för
någon.

BEROENDE
Som måste ha
något eller någon
för att må bra eller
fungera.

UPPTAGEN
Håller på med något
och har därför inte
tid med annat.

LYSSNA!

NIDHIS TEXT

Fadya och hennes systrar. Från vänster till höger: Estabraq, Fadya, Asawer och Fatima

Sanna vänner är sällsynta

Jag har många vänner men jag har ingen riktig vän. För närvarande kan jag inte hitta en rejäl vän som jag litar på eftersom många vänner är opålitliga.

När de behöver något från mig ringer de till mig och kommer ihåg mig. Men när jag behöver dem ser jag ingen med mig. Då försvinner alla. Jag behöver inte sådana vänner som försvinner när jag behöver dem.

Men jag har personer som ersätter mig för vänner. De är min mamma och mina systrar. De är alltid med mig när jag behöver dem så de är bättre än vänner. Jag är beroende av dem för allt om något händer mig. De är viktiga personer i mitt liv. Eftersom de är med mig i mitt liv behöver jag inte vänner. Därför är vänner inte viktiga för mig.

FADYA ALSAADI, ODINSSKOLAN

Mina vänner var som en familj

Vänner är mycket viktiga i livet och alla behöver ha bra vänner. Jag förstod detta när jag hittade några bra vänner i mitt liv. När jag var 20 år och skulle börja studera företagsekonomi i Indien behövde jag flytta till en annan stad. Det var första gången som jag bodde långt ifrån min familj. Jag saknade dem mycket.

Snart hittade jag vänner på skolan. Några av dem blev väldigt viktiga för mig. De heter Deepti, Prerna, Sandhya, Neha, Ankush, Deepak och Raj. Vi var en grupp på åtta vänner inklusive mig. Vi blev en familj. Vi brukade leva

tillsammans, äta tillsammans, studera tillsammans. Vi tillbringade bara två år ihop, men de två åren är de bästa åren i mitt liv.

Vi har inte träffats de senaste 14 åren, men vi är fortfarande bra vänner. Vi pratar med varandra och har videosamtal på whatsapp.

Vänskap är ett förhållande där ingen förväntar sig något från dig. Vi bara älskar varandra. Nu är vi alla upptagna i vårt personliga liv men däremellan får vi också tid att prata med varandra.

NIDHI JAIN, ANGERED

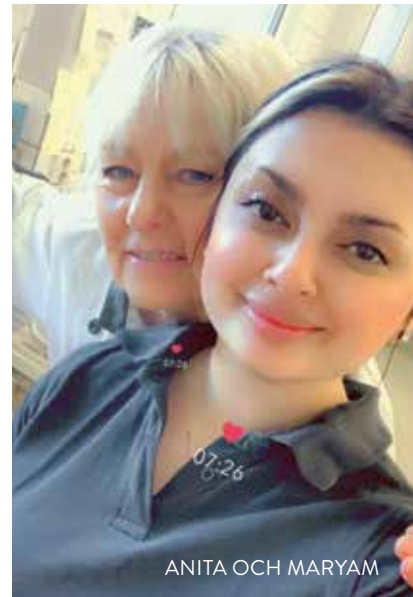
Min vän Anita fick mig att våga prata

Min vän Anita är 62 år gammal. Första gången jag träffade henne var på min arbetsplats. På den tiden var jag en väldigt blyg person. Jag vågade inte prata, men sakta började jag prata med henne. Jag bor i Sverige ensam, men när jag pratade med Anita kändes det bra.

Jag jobbade med Anita i nästan ett och ett halvt år. Jag jobbade som köksbiträde och hon jobbar som kock, så jag hjälpte henne ofta. Efter en tid blev vi kompisar. Hon är äldre än jag men vi har mycket gemensamt. Vi skrattade mycket. Det var en fin tid.

Nu har jag slutat jobba, men vi håller kontakten. Ibland åker jag till min gamla arbetsplats och hälsar på henne. Anita är min nära vän. Hon har alltid stöttat mig när jag behöver hjälp. Jag saknar henne.

MARYAM NIAZ, JÖNKÖPING

ANITA OCH MARYAM

Glad att vi talar samma språk

När jag kom till Sverige 2019 började jag gå till en kristen kyrka varje söndag. Där träffade jag en vän som bor i Stockholm. Hon heter Asia. Hon kom till Göteborg för att hälsa på sin syster. Jag blev glad eftersom det är ovanligt att träffa någon som pratar mitt språk, acholi från södra Sudan. Jag blev bjuden hem till Asias syster. Vi pratade mycket.

Ibland hjälper Asia mig. Hon översätter från svenska till acholi och hjälper mig att förstå brev från sjukhuset. Vi har inte träffats på grund av Corona, men vi pratar i telefon och hon lär mig om Sveriges regler. Hon kan mycket mer än mig om Sverige, eftersom hon har bott här i 25 år. Jag älskar henne.

CONCY ABALO AKOT, ODINSSKOLAN

DILARA OCH HENNES DOTTER

Med Dilara har jag aldrig tråkigt

Jag har en kompis som heter Dilara. Jag träffade henne i parken förra sommaren och hon hjälpte mig med många saker i det här landet där jag är utlänning.

Hon är en mycket social och energisk person. Bredvid henne är jag inte uttråkad alls. Jag är väldigt glad att ha en kompis som hon. Jag delar alla mina hemligheter med henne, hon är som min bästa vän.

Jag blev ledsen när hon flyttade till en annan stad. På semestern åkte jag för att besöka henne. Vi gick runt i staden tillsammans och pratade till sent på kvällen. Jag hoppas att denna vänskap aldrig kommer att ta slut.

SENA KALAYCI, JÖNKÖPING

Hur hittar du nya vänner?

Hur gör du för att träffa vänner? Vad är dina tips till andra?

Jag gör inget för att träffa vänner, vänner kommer till mig.

Mitt tips är att man kan göra aktiviteter, jag brukar till exempel träffa vänner i skolan eller på gymmet. Man kan också träffa vänner på en bar, café eller restaurang, eller i kollektivtrafiken.

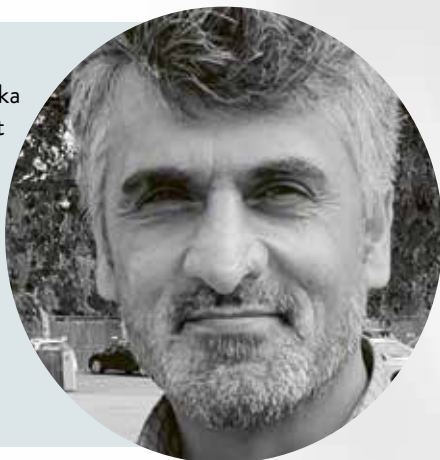
Hadro Bahho

Jag tycker att det är svårare att träffa nya vänner när man blir äldre. Många verkar tycka att de redan har skaffat sina vänner och är inte så öppna för nya bekantskaper. Man får jobba lite mer på det.

Att gå kurser eller studiecirklar är ett bra sätt att träffa vänner i Sverige. Svenskar har lättare att vara sociala i ett sådant sammanhang jämfört med vad det är ute i kollektivtrafiken eller i butiken.

Daniel Bergman

För mig är det viktigt att träffa svenska vänner, för jag måste lära mig språket snabbt och hitta ett jobb.

Du behöver studera svenska mycket. Sen kan du prata med många personer och ställa frågor till dem om det svenska samhället.

Ali Haidary

LYSSNA!

ALLA TEXTER

Jag har träffat en kompis som har många vänner. Jag blev vän med dem också. De har bjudit mig på fester.

Det är jätteviktigt att träffa nya vänner. När du är ensam behöver du någon att prata med eller göra saker tillsammans med. Vänner är bra för hälsan.

Maryam Niaz

Jag har ofta lärt känna nya vänner genom att vi gjort saker tillsammans, inom sport eller musik. Det är ett enkelt sätt att umgås, och det har växt fram en vänskap med tiden med vissa personer.

Mitt tips är att gå med i en förening. Kanske sjunga i en kör, börja med en idrott, meka med cyklar eller något annat man gillar. Eller kanske gå med i ett politiskt parti eller ett religiöst samfund, om man är intresserad av det.

Daniel Slunge

Jag och min pojkvän var på fest hos våra vänner. Jag träffade deras grannar där också. Jag började prata med de andra på festen, sedan blev de mina kompisar.

Det är viktigt att ha vänner. Då kan man ringa dem när man är ensam och umgås. Och så kan de hjälpa mig ibland när jag behöver hjälp.

Suktanya Sripur

Du kan hitta nya vänner på facebook eller på sfi. Du kan registrera dig på en dejtingsida för att träffa nya bra vänner.

Mona Bakhtiari

NYA ORD

STICKA

Göra till exempel kläder av garn med hjälp av långa stickor eller i maskin.

FRÄMLING

En människa som man inte har sett tidigare och som man inte känner.

ANNORLUNDA

Inte som den/det som man jämför med.

DEPRIMERAD

Mycket ledsen under en ganska lång tid.

Fatimas vänner samlade vid en stuga vid Samsjön utanför Floby.

I Floby var det lätt att få nya vänner

När jag kom till Sverige bodde jag i byn Floby utanför Falköping. Jag fick vänner direkt fast jag var ny i Sverige, genom att jag letade efter gemensamma aktiviteter, till exempel att sy och sticka.

Vi träffades alltid i biblioteket. De nya vännerna lärde oss språket och hjälpte oss. Jag kände mig inte som en främling i det här nya landet. De var som min familj.

Efter nästan ett år flyttade jag till Göteborg. Här är allt annorlunda. Staden är stor, med mycket folk och trafik. Människor här är lite ensamma och mycket upptagna med sitt arbete. Så jag känner att det är skillnad mellan dem och människorna i Floby.

Jag studerar sfi nu. Jag träffar nytt folk i skolan. Man kan också lära känna nya vänner genom att gå till språkcafé. Det är jättevänligt i Sverige. På språkcaféer kan man träffa människor och utveckla sitt språk.

Men efter att covid-19 spred sig blev det svårt att träffa vänner. Detta på grund av stängningen och att man behövde hålla avstånd för att undvika infektion. Därför finns det inte så många val som förut just nu. Det vanligaste sättet att träffa vänner i nuläget är genom nätet, via zoom eller någon annan app. Kommunikationen via nätet är inte så varm som öga mot öga. Därför hoppas jag att covid-19 tar slut och allt går tillbaka som det var förut.

FATIMA ALHAJ IBRAHIM, ODINSSKOLAN

Det är svårt att vara ensam

Jag tycker att det är svårt att vara ensam. Människan blir deprimerad om man är ensam. Det påverkar en person mycket.

Jag kände mig ensam i Sverige. Så jag försökte få nya vänner. Nu har jag fått nya vänner här. Jag är glad över det.

HELALEH GHADERI, ODINSSKOLAN

LYSSNA!

FATIMAS TEXT

Träffade vän via appen Tinder

Jag kom till Sverige för två år sedan. Det var svårt för mig att träffa vänner här, eftersom jag inte kände någon och inte kan prata så bra med människor. Jag var rädd att de skulle göra narr av mig.

Efter ett tag installerade jag appen Tinder och började chatta med pojkar. Det fick mig att träffa någon.

Mitt första möte var med en kille som heter Johan. Jag var väldigt stressad när vi träffades första gången. När vi chattade hade jag tagit hjälp från lexin-appen så han tänkte att jag kan prata svenska perfekt, men när vi träffades märkte han att jag inte kan svenska bra. Det var inga problem för honom. Johan var mycket snäll mot mig. Vi pratade om Göteborg och när jag kom till Sverige och vad jag ska göra i framtiden. Vi pratade och för-

stod varandra i tre timmar på en restaurang.

Sedan dess har vi pratat varje morgon om våra dagliga rutiner och vad vi vill göra. Johan ger mig mycket energi och tar mig till stan varje vecka och visar mig olika platser. Vi brukar gå till någon bar och dricka alkohol på helgerna. Vi har det jättekul tillsammans. Vi har varit goda vänner i två år sedan jag kom till Sverige. Jag var orolig för att jag inte skulle kunna kommunicera eftersom jag inte är bekant med svensk kultur, men allt gick bra.

Min rekommendation är att använda kommunikationsappar för att komma i gång att träffa vänner.

AYDA AMIRI, ODINSSKOLAN

Digitala tjänster för att hitta vänner eller partner

Bli matchad med någon som är ny i Sverige eller någon som har bott i Sverige länge:

- > kompissverige.se (hela landet)
- > nyakompisbyran.se (hela landet)
- > goteborg.se/wps/portal/enhetssida/sprakvan-och-flyktingguide (Göteborg)

Hitta vänner som har samma intressen, för kvinnor:

- > gofrendly.se

Få kontakt med grupper av personer med samma intressen som du:

- > meetup.com

Få kontakt med personer runt om i världen:

- > interpals.net

Träffa en partner:

- > Appen Tinder samt många andra liknande appar som bland annat Bumble, Badoo, Hinge, Grindr.

NYA ORD

GÖRA NARR

Få någon att verka löjlig.

MÄRKA

Se, höra eller känna något.

RUTIN

När man gör något i en bestämd ordning eller på ett bestämt sätt varje gång.

VARA BEKANT MED

Känna till, veta om.

FAKTA

LYSSNA!

AYDAS TEXT

En förebild i mitt liv

FOTO: MAITRI DORE

Mormor - ung på insidan

Min mormor är 93 år gammal men på insidan är hon som en ung flicka. När jag är i Indien tittar vi på Netflix, dricker öl och skämtar. Hon är rolig och i hennes sällskap är det säkert att man kommer skratta.

Min mormor är självständig, hon kan vara ensam utan att bli ledsen. Med sina böcker, tidningar och TV är hon nöjd. Hon vet allt som händer i världen, jag känner inte till många som vet så mycket som min mormor och har så mycket nyfikenhet som hon. Tills för några år sedan kunde hon också köra sin bil och göra en perfekt fickparkering.

När jag tänker på henne eller ser videor och foton på henne saknar jag henne. Jag vill att hon får ett ännu längre liv så att vi kan ha mer tid tillsammans. Och jag är tacksam mot min syster som håller henne vid liv när jag inte är där.

MAITRI DORE, ODINSSKOLAN

Hjälpte mig med ett viktigt beslut

Jag vill berätta om en man som har påverkat mitt liv mycket, Khosrow Toosinejad. Han är värdefull för mig eftersom han spelade en roll som en far.

När jag först mötte Khosrow var han 72 år och jag var 38 år med en dotter som var 4 år. Han var pensionerad lärare och brukade läsa mycket. Han bjöd mig till sitt bibliotek och jag lånade några böcker av honom. Vi träffades varje vecka och pratade om böcker. Hans perspektiv var strängt men snällt.

Jag och min dotter hade under den här tiden flyttat hem till min familj, efter att jag hade skiljt mig. Det var jobbigt, eftersom jag och min familj hade olika åsikter. I kulturen och familjen som jag kommer från i Iran tänker folk att en kvinna som har skiljt sig ska lyda vissa regler. Hon förväntas till exempel bo med sina föräldrar, inte ha pojkvän och inte resa utomlands själv annat än för jobbresor. Jag hade många diskussioner med min mor och ibland med mina syskon.

Khosrow hjälpte mig under den här tiden. Samtalen med honom gjorde att jag kunde stå för hur jag ville leva mitt liv. Jag bestämde mig för att bo själv med min dotter.

POONEH JAMSHIDIRAAD, ODINSSKOLAN

Greta inspirerar många

Miljö och klimat är en allvarlig fråga som vi behöver tänka på. Om vi inte tar hand om vår miljö kan det leda till katastrofala resultat som vi och kommande generationer kommer lida av.

En speciell individ som påverkat klimatfrågan i världen är Greta Thunberg. Enligt vissa undersökningar har Greta påverkat synen på klimatförändringar hos nästan var tredje svensk.

Greta har påverkat både unga och vuxna att börja fundera på vad som händer med klimatet. Jag tycker att hon är en fantastisk individ. Alla borde lyssna på vad hon säger och börja göra förändring i världen.

Många faktorer påverkar miljön. Vad vi äter och hur vi hanterar maten kan påverka miljön. Flygresor är också en stor källa till utsläpp. Vi kan påverka det genom att resa mer sällan och att välja kortare resväg när vi reser. Vi kan använda cykel och åka tåg i stället för att åka bil till jobbet. Det hjälper mycket för vårt klimat.

AMER EZAY, ODINSSKOLAN

FOTO: ANDERS HELLBERG

DEM
VEM ÄR VIKTIG
FÖR DIG?

FOTO: YANGIN GURUNG

Min mamma är kärlek

En viktig person i mitt liv är min mamma, för hon hjälper mig alltid. Min mamma är kärlek! Det finns ingen annan som hon i världen.

Min mamma bor i Nepal och jag har inte träffat henne på två år. När jag var 28 år dog min pappa. Jag saknar honom jättemycket.

Livet är tråkigt utan min mamma. Vi pratar med varandra nästan varje dag. Hon frågar mig när vi ska träffas. Jag är jätteglad för att min mamma finns kvar i världen. Jag älskar henne.

CHHIMI GURUNG, ODINSSKOLAN

NYA ORD

GRUNDLÄGGANDE

Som har stor betydelse.

SJÄLVSTÄNDIG

Som tänker och gör saker själv utan att först behöva fråga andra.

OAVSETT

Vem/vad har ingen betydelse.

STRÄNG

Som kräver att man lyder och uppför sig på ett bra sätt.

INSE

Förstå hur något egentligen är.

LYSSNA!

MARY JOYS TEXT

Vi måste hjälpa varandra

Familjen är viktig för att man ska kunna hjälpa varandra genom livet vad som än händer. Den är också den grundläggande cellen av det mänskliga samhället.

I mitt hemland Filippinerna bodde jag med hela min familj - mina föräldrar, mina syskon och deras barn, mormor och mina kusiner. Vårt familjeband är väldigt starkt. Alla bor i samma hus och andas in samma luft.

I Sverige eller i de flesta europeiska länder lär sig barnen att vara självständiga.

De kan bestämma själva och kan välja vad de vill göra i sina egna liv. När man blir gammal finns det äldreboenden om man inte kan ta hand om sig själv.

Familjen är viktig, den betyder att ingen blir glömd. Samtidigt är ingen person en ö. Så man måste hjälpa andra människor i livet, oavsett om du är släkt eller inte. Vi har alla olika hudfärg, men vårt blod har samma färg. Så man måste leva för att hjälpa andra.

MARY JOY ATIENZA, JÖNKÖPING

Nu förstår jag min pappas beteende

Min pappa Mohammed spelar en stor roll i mitt liv. Han gjorde mycket för sin familj. När jag var liten såg jag honom arbeta hela tiden, ibland även på helgerna.

Jag är det yngsta barnet. När jag växte upp blev min pappa strängare mot mig än mot mina andra syskon. Han frågade efter mig hela tiden för att veta vad jag gjorde, om jag var hemma eller ute med vänner. När jag började studera på universitetet bestämde han sig för att köra mig till och från skolan. Han var pensionär då.

Jag kunde inte förstå varför min pappa behandlade mig som ett barn. Min mamma försökte förklara för honom att han måste låta mig göra saker ensam. Nu förstår jag honom bättre. Jag har insett att föräldrar bryr sig om sina barn mer än något annat, speciellt de yngsta. Jag känner nu att jag hade tur att få en pappa som min pappa.

Min pappa var ledsen när jag reste till Sverige. Vi pratar ofta via videosamtal. Jag saknar honom mycket och hoppas träffa min familj snart.

RABAB ZAINOUF, ODINSSKOLAN

Vi bör inte lämna de äldre i ensamhet

Jag tycker att familjens relation är dålig i Sverige. Många släktingar kontakter inte varandra.

När en person blir äldre, bor hen på ett äldreboende. De är som isolerade. Den här situationen är som en maskin för alla. De träffar aldrig eller sällan sina barn och barnbarn. Jag tycker att de är jätteledsamt.

I mitt hemland Turkiet har vi starka band till våra släktingar. När en person

blir gammal, bor hen hos sitt barn eller sin släkt. De är inte isolerade. Många äldre personer bor med sina barn.

Vi bör besöka äldre människor eller låta våra släktingar bo med oss. De utvecklade vårt samhälle, så vi står i skuld till dem. Vi kan inte lämna dem till ensamhet. Vi har inte rätt att göra så mot dem.

SERKAN DÜGENCI, ANGERED

Vi bodde länge tillsammans

Min mamma heter Arosiak. Jag lämnade henne inte förrän jag gifte mig. Mina syskon gifte sig tidigt, så jag bodde länge tid med min mamma än de gjorde.

Mamma betyder allt för mig, för jag lärde mig allt av henne. Min mamma var snäll, hjälpsam och tyckte om att hjälpa grannar och vänner. Hon lärde också mig att vara på det sättet. Hon tog hand om min farmor som var gammal och lärde mig att vi måste ta hand om föräldrarna när de blir gamla.

Arosiak var inte bara en mamma, hon var också min vän som lyssnade på mina hemligheter och gav mig råd så att mina val skulle bli rätt. Vi gjorde många aktiviteter som vänner. Varje morgon tog vi en promenad i parken och vi gick och shoppade tillsammans. Vi jobbade även som volontärer för en välgörenhetsorganisation. Mamma fick mig att bli en generös person.

Nu är min mamma en ängel i himlen, hon dog i maj 2020. Hon lämnar aldrig

mitt minne, jag saknar henne jättemycket. Jag blir glad när jag tänker på hennes fina ansikte och söta leende.

ANI SEHAK, JÖNKÖPING

FOTO: LABY SALLO

NYA ORD

SLÄKTING

En person som man är släkt med, till exempel en kusin eller mormor.

TA HAND OM

Sköta och ta ansvar för någon/något.

VOLONTÄR

En person som gör något frivilligt och utan att få lön.

GENERÖS

Inte snål utan som gärna bjuder andra.

LYSSNA!

ANIS TEXT

NYA ORD

RISKERA

Göra något som kanske leder till att något obehagligt eller farligt händer.

DÅLIGT SAMVETE

En känsla av att man har gjort något som är fel och som man ångrar.

KRAV

Något som man måste.

ÅTERFÖRENA

Göra så att något som varit delat blir helt igen.

ASYL

Rätt för flykting att uppehålla sig i ett främmande land.

Vi kramar en skärm i stället för våra barn

Jag vill berätta min historia och hur det känns när nära och kära är långt bort.

Jag kommer från Syrien. År 2015 bestämde vi att min man Khaled skulle resa till Sverige. Jag och barnen var ledsna, vi kände oss ensamma, tankarna snurrade hela tiden på grund av att resan skulle bli farlig och lång.

Khaled reste till Turkiet för att sen ta sig in i Grekland och fortsätta mot Sverige. Det var jättefarligt att ta sig in i Grekland för gränserna var övervakade och polisen var våldsam. Khaled lyckades ta sig in via skogen med en liten grupp som också hade flytt från Syrien. Skogsvägen var farlig, man kunde lätt gå vilse och riskera svält och farliga djur.

Jag och barnen hörde inte av Khaled på flera dagar och vi blev jätteoroliga. Efter elva dagar fick vi kontakt via Facebook. Han berättade att han hade kommit fram till Tyskland och skulle fortsätta mot Sverige med tåg. Några dagar senare kom han till Sverige. Då ansökte han om återförening för att hjälpa mig och barnen att komma till Sverige med flyg.

Efter ett år och några månader fick Khaled avslag på ansökan. Migrationsverket sa att han inte hade en tillräckligt stor lägenhet. De kräver att man har en stor lägenhet där varje person har sitt eget rum. Men Khaled gav inte upp. Han ansökte en gång till och letade efter en större lägenhet. Då fick vi godkänt att jag kunde resa till Sverige, fast barnen fick inte åka med. Så Alma, Abduljabar och Abdulhadi är kvar hos Khaleds föräldrar.

När jag kom till Sverige ansökte jag och Khaled igen om att få hit barnen. Vi ansökte i november 2020, men Migrationsverket har fortfarande inte gett något beslut.

Jag tycker att Migrationsverket är långsamma med att ge ett livsviktigt beslut som kan hjälpa en familj att förenas. Jag vill självklart ha mina barn runtom mig så fort jag kan. Det ger mig dåligt samvete att jag åkte själv utan barnen. Saknaden är stor och man känner inte sig hel utan sina nära och kära.

Migrationsverket kräver mycket. Det är svårt att uppfylla kraven om man inte har bott i Sverige i minst fem år. Att ha arbete är viktigt för att få ett positivt beslut och ett jobb kräver goda kunskaper i svenska. Så det verkar omöjligt för en familj som vår att återförenas på mindre än fem till sex år. Under den tiden går man hela tiden runt och bär på en stor saknad efter barnen. Man kämpar och lider varje dag och sliter för att få tillräckligt med inkomst och kunskaper för att kunna återförenas med familjen.

Jag längtar efter att äta middag som vi gjorde för sex år sedan, då hela familjen satt vid samma bord, under samma tak. Idag är vi splittrade. Man kramar en skärm i stället för att krama sina barn. Men man ska alltid ha hopp och inte ge upp. En dag kommer vi alla att återförenas igen.

MARWA ALNATOUR, ODINSSKOLAN

FOTO:ADRIAN SWANCAR, UNSPLASH

Svårare att ta familjen till Sverige

För att ta sina familjemedlemmar till Sverige måste man i många fall leva upp till krav om inkomst och en tillräckligt stor bostad. Det är något som organisationen Röda Korset är kritisk till.

Tidigare fanns inga krav på inkomst och bostad för att kunna återförenas med sin familj i Sverige. Men sedan 2016 har reglerna blivit hårdare. Bakgrunden var att det kom många asylsökande till Sverige under 2015. Regeringen ändrade då lagarna för att färre asylsökande skulle komma. De bestämde att de flesta som söker asyl inte ska få permanenta uppehållstillstånd. Det blev också svårare att återförenas med sin familj. Sedan 2016 måste den som vill ta hit sina familjemedlemmar leva upp till krav om inkomst och en tillräckligt stor bostad.

När de nya reglerna infördes 2016 skulle de vara tillfälliga. Men när regeringen i år beslutade om lagar som ska gälla lång tid valde de att fortsätta med nästan alla

regler. De innebär att det fortsätter vara svårt att ta hit sin familj.

Röda Korset jobbar med att ge stöd till flyktingar och asylsökande. De anser att kraven är för höga.

– Familjen är viktig. När familjer splittas skapas ofta stress och oro. Det påverkar också möjligheten att etablera sig i Sverige. Det kan vara svårt att koncentrera sig på att söka jobb när man oror sig för sina familjemedlemmar, säger Anna Garvander, handläggare.

De hårdare reglerna drabbar särskilt kvinnor och barn, menar hon.

– I många fall är det mannen i en familj som har kommit till Sverige. Om han då inte uppfyller kraven så blir kvinnan och barnen kvar i flyktingläger. Vi är oroliga att det kommer leda till att fler ger sig ut på livsfarliga resor för att ta sig till Sverige.

FATIMA GRÖNBLAD

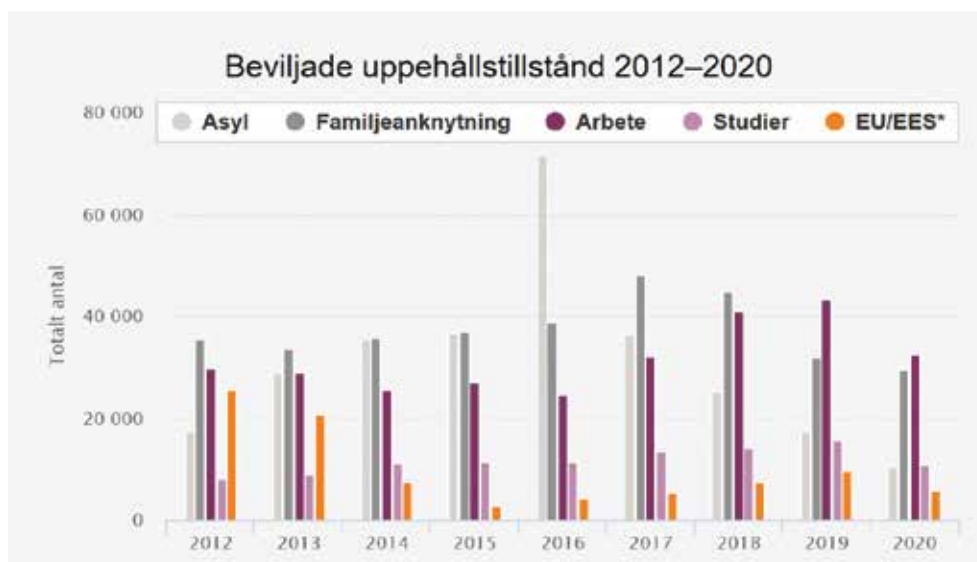
Migrationsverkets regler om försörjning och bostad

Du ska ha en bostad av tillräcklig storlek och standard för er att bo i. För två vuxna utan barn är en bostad tillräckligt stor om den har kök eller kokvrå och minst ett rum. Om barn ska bo i bostaden måste det finnas fler rum. Två barn kan dela sovrum.

Du behöver visa att du har regelbundna arbetsrelaterade inkomster så att du kan försörja dig själv, övriga personer i hushållet och de familjemedlemmar som ansöker om uppehållstillstånd.

Försörjningskravet gäller inte den som är flykting eller alternativt skyddsbehövande, och dina familjemedlemmar ansöker inom tre månader från dagen som du fick beslut om uppehållstillstånd.

Källa: Migrationsverket

Diagrammet visar hur många som fått uppehållstillstånd av olika skäl 2012–2020. År 2016 infördes ny lagstiftning, med tillfälliga uppehållstillstånd och hårdare regler för familjeåterförening.

Ordet är fritt - berätta din åsikt!

NYA ORD

EFTERFRÅGAN

En vilja att köpa eller skaffa sig något.

BEDRAGARE

En person som lurar andra människor.

UNDERTECKNA

Skriva sitt namn under något.

AUTOMATISK

Som fungerar av sig själv.

Bostadssystemet fungerar dåligt

Jag anser att det finns flera problem med bostadssystemet i Sverige.

Det första problemet är de höga hyrorna. Människor tvingas betala enorma hyror för att tillgången på lägenheter är så liten.

För det andra är det mycket svårt att få en lägenhet i första hand. Många bor med andrahandskontrakt, som ofta är ännu dyrare.

Ett annat problem är att det på grund av den stora efterfrågan finns många som gör bedrägerier. Bedragarna låtsas att de har en bostad att hyra ut och lu-

rar personer att underteckna kontrakt och betala förskott. De kan till exempel säga till människor att de inte kan besöka lägenheten på grund av covid-skäl och att de måste skriva kontrakt digitalt. Men sedan visar det sig att det inte finns någon bostad och bedragarna har försvunnit med pengarna.

Min åsikt är att man borde bygga fler bostäder. Om tillgängligheten ökar skulle hyran automatiskt minska. Sist men inte minst kan regeringen fastställa en högsta hyresgräns som gäller för alla företag som bygger bostäder.

JISMOL C VARGHESE

Sänk priset på kollektivtrafiken

Regeringen i Sverige gör mycket för miljön och avsätter mycket pengar för att miljön ska bli bättre.

Men jag tycker att kostnaden för kollektivtrafiken i Sverige är väldigt hög. Därför föredrar många att köra bil. Om till exempel fyra personer åker i samma bil, blir kostnaden hälften så dyr som

med kollektivtrafik.

Om regeringen sänker priset på transport i Sverige, skulle många människor ta kollektivtrafiken. Som ett resultat bli miljön bättre. Idag ser jag inte mycket motivation att byta bilen till kollektivtrafik.

VLADIMIR CHELNOKOV

FOTO: THOMAS HARRYSSON AB

Vad tänker du? Dela med dig av dina tankar och åsikter genom en insändare!

Skicka din text till:
fatima.gronblad@
abfvux.se

Delade datorer i klassrummet bättre än varsin

Jag läste insändaren ”Alla elever borde få platta eller dator” i nummer 1/2021. Jag tror inte att det skulle fungera att tillhandahålla platta eller dator till alla elever. Det skulle kosta för mycket pengar som regeringen skulle betala för, där pengarna kommer från folkets skatt. Det är för mycket.

Enligt min åsikt är det bästa sättet att

tillhandahålla 3-5 datorer i varje klass som eleverna kan använda under lektionstid. Då kan läraren sätta ihop grupper av elever och varje grupp kan få en dator. På det sättet kan eleverna även prata mer med varandra. Det skulle hjälpa elever att träna på det svenska språket.

LIECEL ALABA LINKRUUS

Lev livet i verkligheten i stället för på Instagram

Nuförtiden tillbringar många mycket tid på sina telefoner och sociala medier. Jag anser att det är viktigt att begränsa sin tid på sociala media, i synnerhet Instagram.

Det finns många problem med att lägga för mycket tid på Instagram. För det första är det viktigt att man inser att Instagram inte är det verkliga livet. Personer laddar ofta upp bilder om allt som är bra, men visar inte när saker är dåliga. Dessutom finns det många filter för bilder och människor liknar inte sig själva längre.

För det andra tror jag att sociala media kan vara dåligt för den mentala hälsan, framför allt för unga som är lättpåverkade. Att alltid se bilder av influencers med perfekta kroppar, hår och liv får

dig att tro att du måste blir som de.

Slutligen finns det många riktade annonser som ständigt försöker påverka dig att handla deras produkter, de blir tröttsamma.

För att begränsa sin tid på Instagram kan man göra en tidsbegränsning på mobilen. När man har gått över tiden kommer appen låsa sig och man kan inte använda den förrän nästa dag.

Det viktigaste är att vara medveten om att Instagram inte är verkligheten, och att ta det med en nypa salt. Delta i stunden i livet i stället för att ta bilder för att visa dina följare! Och umgås med dina kompisar och din familj istället för att ägna tid åt din telefon.

OLIVIA PLUMMER

NYA ORD

SKATT

Pengar som alla som arbetar måste betala till staten eller kommunen.

BEGRÄNSA

Göra så att något blir mindre.

PÅVERKA

Få någon att ändra sig eller få någon att tänka på ett annat sätt.

LYSSNA!

OLIVIAS TEXT

VILL DU
PRENUMERERA?
LÄS MER PÅ
VARLDENOCHVI.SE

Både djupt och fånigt

Min bästa kompis heter Chantale. Jag träffade henne när vi studerade på universitetet. Vi hade vår första psykologikurs tillsammans och sen studerade vi med varandra på varje kurs. Vi brukade gå till universitetet tillsammans, sova över hos varandra och åka och campa tillsammans. Vi pratade om både djupa och fåniga saker.

När jag flyttade till Sverige var det jättesvårt för mig att skiljas från henne och mina andra kompisar. Nu räknar jag ner dagarna tills jag ska se dem igen.

TEXT OCH FOTO: CANDY ZGHEIB